

FOR 2005-08-19 nr 920: Instruks for Politiets sikkerhetstjeneste.

DATO: FOR-2005-08-19-920
DEPARTEMENT: JD (Justis- og beredskapsdepartementet)
AVD/DIR: Politiavd.
PUBLISERT: I 2005 hefte 11
IKRAFTTREDELSE: 2005-08-19
SIST-ENDRET:
ENDRER:
GJELDER FOR: Norge
HJEMMEL: LOV-1995-08-04-53-§29
SYS-KODE: BG07b, D02
NÆRINGSKODE: 9121
KUNNGJORT: 26.08.2005
RETTET:
KORTTITTEL: Instruks for Politiets sikkerhetstjeneste

INNHold

Instruks for Politiets sikkerhetstjeneste.

Kapittel I. Generelle bestemmelser

- § 1. Formålet med instruksen
- § 2. Styring og organisasjon
- § 3. Ledelse og ansvarsfordeling

Kapittel II. Oppgaver utenom etterforskning

- § 4. Overordnet oppgave
- § 5. Forebygging
- § 6. Trusselvurdering og sikkerhetsrådgivning
- § 7. Personkontroll
- § 8. Beredskap og sikkerhet
- § 9. Annen polititjeneste og bistand til øvrig politi

Kapittel III. Samarbeid mv.

- § 10. Nasjonalt samarbeid
- § 11. Samarbeid med andre lands etterretnings- og sikkerhetstjenester

Kapittel IV. Behandling av opplysninger

- § 12. Definisjoner
- § 13. Formålsbestemthet og krav til nødvendighet
- § 14. Krav til opplysningenes kvalitet
- § 15. Personopplysninger som ikke kan behandles
- § 16. Internkontroll

Kapittel V. Rapportering

- § 17. Rapportering til Justisdepartementet

Kapittel VI. Administrative bestemmelser

- § 18. Ansettelser – behandling av personalsaker
- § 19. Taushetsplikt mv.
- § 20. Beordring mv.

Kapittel VII. Avsluttende bestemmelser

- § 21. Utfyllende bestemmelser og mindre endringer
- § 22. Ikrafttredelse

Instruks for Politiets sikkerhetstjeneste.

Fastsatt ved kgl.res. 19. august 2005 med hjemmel i lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet (politiloven) § 29. Fremmet av Justis- og politidepartementet.

Kapittel I. Generelle bestemmelser**§ 1. Formålet med instruks**

Instruks utfyller politilovens bestemmelser og fastsetter nærmere regler om Politiets sikkerhetstjenestes oppgaver, virksomhet og organisasjon.

Instruks gjelder for enhver som er ansatt i Politiets sikkerhetstjeneste, samt øvrige ansatte i politiet når disse utfører oppgaver for tjenesten.

§ 2. Styring og organisasjon

Politiets sikkerhetstjeneste er politifaglig og administrativt direkte underlagt Justisdepartementet.

Etterforskning og påtalemessige forhold for Politiets sikkerhetstjeneste er regulert i straffeprosessloven, påtaleinstruks og gjennom bestemmelser fra overordnet påtalemyndighet.

Tjenestens organisasjon består av en sentral enhet (Den sentrale enhet) og underordnede enheter. Justisdepartementet fastsetter nærmere bestemmelser om organisatoriske forhold for tjenesten, jf. politiloven § 16.

§ 3. Ledelse og ansvarsfordeling

Politiets sikkerhetstjeneste ledes av sjefen for Politiets sikkerhetstjeneste, som skal samordne tjenestens virksomhet i hele landet.

Ledelsen utøves gjennom Den sentrale enhet, som kan gi generelle og spesielle direktiver for utøvelse av tjenesten og prioritering av oppgaver. Den sentrale enhet skal veilede, informere og bistå underordnede enheter.

Den lokale politimester, med unntak av politimesteren i Oslo, og sysselmannen på Svalbard er ansvarlig for tjenestens virksomhet i sitt distrikt, under overordnet ledelse av sjefen for Politiets sikkerhetstjeneste.

Den sentrale enhet er ansvarlig for tjenestens virksomhet i Oslo politidistrikt. Sjefen for Politiets sikkerhetstjeneste skal holde politimesteren i Oslo løpende orientert om forhold innenfor tjenestens ansvarsområde som berører Oslo politidistrikt.

Kapittel II. Oppgaver utenom etterforskning

§ 4. Overordnet oppgave

Politiets sikkerhetstjeneste skal bidra til å sikre viktige samfunnsinteresser og gjennom sin virksomhet være et ledd i samfunnets samlede innsats for å fremme og befeste borgernes rettssikkerhet, trygghet og alminnelig velferd.

§ 5. Forebygging

Politiets sikkerhetstjeneste skal utføre sine forebyggende oppgaver etter politiloven § 17b og § 17c ved blant annet å innhente, bearbeide, analysere og utveksle informasjon i samsvar med fastsatte prioriteringer.

Sjef for Politiets sikkerhetstjeneste gir retningslinjer for bruk av ulovfestede metoder i forebyggende øyemed.

Tjenesten skal også i samarbeid med øvrig politi forebygge trusler mot myndighetspersoner som nevnt i politiloven § 17d første ledd bokstav c.

Begjæring om bruk av metoder som nevnt i politiloven § 17d, kan bare fremsettes av sjef eller assisterende sjef for Politiets sikkerhetstjeneste.

§ 6. Trusselvurdering og sikkerhetsrådgivning

Politiets sikkerhetstjeneste skal av eget tiltak, eller etter anmodning fra Justisdepartementet, utarbeide trusselvurderinger og gi råd om tiltak av betydning for norske interesser, virksomheter og enkeltpersoners sikkerhet. Tjenesten kan yte tilsvarende bistand til departementene, Politidirektoratet, politidistriktene og sjefene for politiets særorganer.

Tjenesten skal bistå ved gjennomføringen av sikkerhetstiltak i statsadministrasjonen, sårbar infrastruktur, forsknings- og undervisningsinstitusjoner, offentlig og privat næringsvirksomhet og annen virksomhet av betydning for viktige samfunnsinteresser.

§ 7. Personkontroll

Den sentrale enhet skal foreta personkontroll til bruk ved sikkerhetsundersøkelser.

§ 8. Beredskap og sikkerhet

Politiets sikkerhetstjeneste skal utarbeide og ajourføre beredskapsplaner for tjenesten og være i stand til å opprettholde de spesielle krav til sikkerhet og konfidensialitet som er en forutsetning for at tjenesten skal kunne ivareta sine oppgaver.

§ 9. Annen polititjeneste og bistand til øvrig politi

Dersom det er nødvendig av hensyn til ivaretagelsen av tjenestens oppgaver, kan Politiets sikkerhetstjeneste foreta kontroll med tilreisende og fastboende utlendinger. Kontrolloppgaven skal i nødvendig grad utøves i samarbeid med øvrig politi og utlendingsmyndighetene.

Den sentrale enhet har ansvaret for livvaktstjenesten i samsvar med departementets bestemmelser.

Politiets sikkerhetstjeneste kan bistå i forbindelse med bekjempelse av organisert kriminalitet, samt forbrytelser mot menneskeheten, folkemord og grove krigsforbrytelser.

Kapittel III. Samarbeid mv.

§ 10. Nasjonalt samarbeid

Politiets sikkerhetstjeneste skal samarbeide med Politidirektoratet, Etterretningstjenesten og Nasjonal sikkerhetsmyndighet. Planlegging og samordning av felles politiinnsats på viktige strategiske og/eller operative områder, skal skje i samarbeid med Politidirektoratet.

Tjenesten skal for øvrig søke å bistå og samarbeide med offentlige myndigheter, organisasjoner og institusjoner.

§ 11. Samarbeid med andre lands etterretnings- og sikkerhetstjenester

Politiets sikkerhetstjeneste skal samarbeide med andre lands etterretnings- og sikkerhetsmyndigheter.

Etablering av samarbeid og nye avtaler skal godkjennes av departementet på forhånd.

Informasjon gitt av utenlandske tjenester til Politiets sikkerhetstjeneste kan ikke utleveres til andre uten etter samtykke fra vedkommende tjeneste. Før slik utlevering finner sted, skal Politiets sikkerhetstjeneste vurdere om utleveringen er nødvendig, samt etablere tilstrekkelig kildebeskyttelse.

Kapittel IV. Behandling av opplysninger

§ 12. Definisjoner

I denne instruksen forstås med

1. *behandling av opplysninger*: enhver elektronisk eller manuell bruk av opplysninger, som f.eks. innsamling, registrering, systematisering, oppbevaring, tilpasning, endring, gjenfinning, søking, videreformidling ved overføring, spredning eller andre former for tilgjengeliggjøring, sammenstilling eller samkjøring, sletting eller tilintetgjøring eller en kombinasjon av slike bruksmåter,
2. *ikke-verifisert opplysning*: opplysning hvis korrekthet ikke er avklart,
3. *registrert*: fysisk eller juridisk person opplysninger kan knyttes til.

§ 13. Formålsbestemthet og krav til nødvendighet

Politiets sikkerhetstjeneste kan bare bruke opplysninger til det formålet de er innhentet for og til andre politimessige formål og forvaltningsvirksomhet i tjenesten, med mindre annet er bestemt i lov eller i medhold av lov. Det kreves også at behandling av opplysninger etter paragrafen her må være nødvendig for disse formålene. I tillegg må vilkårene i annet ledd være oppfylt.

Utenfor den enkelte straffesak kan opplysninger bare behandles av Politiets sikkerhetstjeneste der det:

1.
 - a) ved opprettelse av forebyggende sak er grunn til å undersøke om noen forbereder et straffbart forhold som Politiets sikkerhetstjeneste har til oppgave å forebygge, eller
 - b) for øvrig anses nødvendig i forebyggende øyemed å behandle opplysninger av betydning for utførelsen av arbeidsoppgavene i politiloven § 17b eller § 17d, herunder opplysninger om utlending der det etter en konkret sikkerhetsmessig vurdering anses nødvendig å

behandle slike opplysninger. Ved denne nødvendighetsvurderingen må det tas i betraktning om behandlingen er forholdsmessig ut fra om utlendingen kommer fra land eller områder som det i henhold til aktuell trusselvurdering knytter seg en risiko til i forhold til oppgavene etter politiloven § 17b og § 17c, eller hans bakgrunn for øvrig. Tilsvarende kan Politiets sikkerhetstjeneste også behandle opplysninger om referansepersoner i Norge for slike utlendinger.

2. er nødvendig for tjenestens utarbeidelse av trusselvurderinger.
3. er nødvendig for samarbeidet med andre lands politimyndigheter og sikkerhets- og etterretningstjenester.
4. er nødvendig for personkontroll eller akkreditering. Politiets sikkerhetstjeneste kan ikke innhente eller behandle opplysninger utelukkende fordi opplysningene kan være av betydning for en fremtidig personkontroll.
5. er nødvendig av hensyn til notoritet å dokumentere hvilken overskuddsinformasjon som er gjort tilgjengelig for andre.

I den enkelte straffesak følger adgangen til å behandle opplysninger reglene i straffeprosessloven § 224 og § 226.

§ 14. *Krav til opplysningenes kvalitet*

Opplysninger som behandles skal

1. være tilstrekkelige og relevante for formålet med behandlingen,
2. være korrekte og oppdaterte, og
3. ikke lagres lenger enn det som er nødvendig ut fra formålet med behandlingen.

Opplysninger som er ikke-verifiserte kan behandles dersom det er nødvendig ut fra formålet med behandlingen. Det skal fremgå at opplysningen ikke er verifisert.

§ 15. *Personopplysninger som ikke kan behandles*

Opplysninger om en person kan ikke behandles kun på bakgrunn av hva som er kjent om personens etnisitet eller nasjonale bakgrunn, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning, fagforeningstilhørighet eller opplysninger om helsemessige eller seksuelle forhold.

§ 16. *Internkontroll*

Sjefen for Politiets sikkerhetstjeneste skal sørge for å etablere et internkontrollsystem som blant annet sikrer opplysningenes kvalitet og ivaretar rettssikkerheten og personvernet.

Politiets sikkerhetstjeneste skal utarbeide nærmere retningslinjer for behandling av opplysninger i henhold til dette kapitlet. Retningslinjene skal godkjennes av Justisdepartementet.

Kapittel V. Rapportering

§ 17. *Rapportering til Justisdepartementet*

Sjefen for Politiets sikkerhetstjeneste skal rapportere til Justisdepartementet om alle saker av viktighet. Når det gjelder etterforskningsaker skal Justisdepartementet kun orienteres.

Kapittel VI. Administrative bestemmelser

§ 18. *Ansettelse – behandling av personalsaker*

Nærmere bestemmelser om ansettelse, ansettelsesmyndighet og kunngjøringer mv. ved Den sentrale enhet følger av eget personalreglement, jf. reglement stadfestet av Arbeids- og administrasjonsdepartementet 9. april 2004 og med senere endringer, mens ansettelse mv. ved underliggende enheter i Politiets sikkerhetstjeneste (politidistriktene) ivaretas gjennom felles personalreglement for politidistriktene og øvrige særorganer i politiet, jf. reglement stadfestet av Moderniseringsdepartementet 17. november 2004.

I ansettelsessaker i politidistriktene skal sjefen for Politiets sikkerhetstjeneste gis anledning til å uttale seg før politimesteren avgir innstilling. Det samme gjelder ved uttak og utskifting av personell (lokale beordringer) samt andre saker vedrørende personell i Politiets sikkerhetstjeneste som behandles av lokalt ansettelsesråd.

Justisdepartementet kan i medhold av politiloven § 19 femte ledd fastsette tilsettingsmåten, herunder bruk av åremål, for ulike stillingskategorier i tjenesten.

Personell som ansettes i Politiets sikkerhetstjeneste må sikkerhetsklareres for minst Hemmelig.

§ 19. *Taushetsplikt mv.*

Generelle bestemmelser om taushetsplikt i politiet, herunder Politiets sikkerhetstjeneste, er regulert i politiloven § 24.

Behandling av skjermingsverdig informasjon er regulert i lov 20. mars 1998 nr. 10 om forebyggende sikkerhet (sikkerhetsloven) med forskrifter, og i beskyttelsesinstruksen fastsatt ved kgl.res. 17. mars 1972 nr. 3352.

Sjefen for Politiets sikkerhetstjeneste kan fastsette utfyllende bestemmelser om behandling av og rutiner for utveksling av informasjon, og skal ta nødvendige forholdsregler for å hindre at uvedkommende får kjennskap til tjenestens saker, arbeidsmetoder, vitners og kilders identitet mv.

§ 20. *Beordring mv.*

Sjefen for Politiets sikkerhetstjeneste kan for et tidsrom av inntil 12 måneder treffe bestemmelse om beordring av embets- og tjenestemenn uten hensyn til distriktsgrenser, samt til å gjennomgå kurs ved Politihøgskolen eller annen utdanning for tjenesten. Beordring for lengre tidsrom foretas av Justisdepartementet. Beordringsadgangen gjelder ikke personell uten politimyndighet.

Personellet i Politiets sikkerhetstjeneste må ikke uten samtykke av sjefen for Politiets sikkerhetstjeneste pålegges annen polititjeneste, med mindre ekstraordinære forhold krever det. Uniformert tjeneste skal godkjennes av sjefen for Politiets sikkerhetstjeneste.

Kapittel VII. Avsluttende bestemmelser

§ 21. *Utfyllende bestemmelser og mindre endringer*

Justisdepartementet kan gi utfyllende bestemmelser til instruksen. Departementet delegeres myndighet til å foreta mindre endringer av instruksen.

§ 22. *Ikrafttredelse*

Denne instruks trer i kraft straks.

Databasen sist oppdatert 17. juli 2012